

ОСНОВЕН СУД КРАТОВО
СУ-04.бр.5/22-2
05.01.2022 година
Кратово

Врз основа на Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси и Заклучокот од Педесеттата седница на Владата на Република Северна Македонија, точка 83, одржана на 2 март 2021 година, а во врска со Информацијата за преземање мерки за борба против корупцијата, Претседателот на Основен суд Кратово, судија Мирослав Георгиевски го донесе следниот

ГОДИШЕН ПЛАН ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА ВО ОСНОВЕН СУД КРАТОВО

Корупцијата е динамична појава која има многу форми и се поврзува со разни правни, економски, политички, социолошки и други фактори. Негативните ефекти од корупцијата се огромни и далекусежни, протегајќи се низ јавниот, приватниот и граѓанскиот сектор.

Под корупција, во смисла на Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси, се подразбира злоупотреба на функцијата, јавното овластување, службената должност или положба за остварување на корист, директно или преку посредник, за себе или за друг.

Креирањето на План за спречување на корупцијата е од големо значење во делот на справување со оваа штетна појава која го попречува остварувањето на законските права на граѓаните. Корупцијата може да има многу форми и затоа правилното детектирање на ризиците од нејзиното појавување и нивно соодветно адресирање е од особена важност.

Основен суд Кратово како дел од правосудниот сектор, а во рамки на својот делокруг на надлежности во работењето, активно се вклучува во борбата против корупцијата. Почитувајќи ги начелата на законитост, ефикасност, ефективност, еднаквост, посебно ставајќи акцент на јакнење на интегритетот на вработените, нивната професионалност и компетентност, а со цел почитување на владеење на правото при своето работење, истиот претставува суд чиј приоритет е зачувување на јавниот интерес, па затоа е насочен кон преземање на низа мерки за спречување на корупцијата при работењето во судот, меѓу кои и изготвување на овој годишен план за справување со корупцијата.

Како појдовна точка во создавањето на Планот за спречување на корупцијата беа земени Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси, Законот за укажувачи, Планот за борба против корупција донесен од Владата на Република Северна Македонија, Националната стратегија за спречување на корупцијата и судирот на интереси 2021-2025 донесена од ДКСК на 10.12.2020 година, како и Проценката на ризиците од корупција за потребите на стратешкото планирање на борбата против корупцијата и судирот на интереси во Република Северна Македонија.

Со оглед на ризиците кои се наметнуваат од областа на корупцијата, Основен суд Кратово треба да ги дефинира алатките и механизмите со кои ќе ги заштити внатрешните процеси и постапки.

1. ДЕТЕКТИРАНИ РИЗИЦИ

Главен акцент во антикорупцискиот план е ставен на сите вработените во судот. Преку јакнењето на нивниот професионален и личен интегритет се очекува од нив да ги извршуваат професионално поставените задачи, согласно Законите, Судскиот деловник, прописите и интерните акти и со тоа да се спротивстават на корупцијата. Сето ова треба да стане дел од секојдневната култура на однесување на сите вработени во судот.

2. ПРИЧИНИ, УСЛОВИ И ФАКТОРИ ЗА ОВОЗМОЖУВАЊЕ КОРУПЦИЈА

Теоретски, било кој од вработените во судот свесно ја злоупотребува службената положба и овластување за дадена, ветена, побарана или прифатена материјална или нематеријална или било каква друга придобивка за себе или некој друг тогаш станува збор за корупција.

Во досегашната пракса во судот слободно може да се каже дека сите вработени ги почитуваат начелата на законитост, интегритет и покажуваат одговорност на себе, што значи дека вработените може да препознаат и да се справат со можноста за пробивање на корупцијата во делокругот на своето работење.

3. ВОСПОСТАВУВАЊЕ НА АЛАТКИ И КОНТРОЛНИ МЕХАНИЗМИ ЗА НАДМИНУВАЊЕ НА ДЕТЕКТИРАНИТЕ РИЗИЧНИ ОБЛАСТИ

Корупцијата е забрането однесување која го загрозува владеењето на правото, па затоа е потребно сите вработени во судот да работа на нејзино спречување.

За да нема корупција во судот, тенденција на судот е да се воспостави механизам за борба против корупцијата, заради заштита на граѓаните и државата. Како механизми за надминување на постоечки ризични области Основен суд Кратово ги има:

- Почитување на Законите, Судскиот деловник и Прописите;
- Контрола на работењето од финансиски и правен аспект;
- Почитување на стручноста и компетентноста при селекција за вработување;
- Јакнење на свеста и едуцирање на вработените за можноста од корупција и
- Почитување на Етичкиот кодекс на судиите и судските службеници.

4. ЈАКНЕЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ НА ИНСТИТУЦИИТЕ СО ОСОБЕН АКЦЕНТ НА ЈАКНЕЊЕ НА ИНТЕГРИТЕТОТ НА ВРАБОТЕНИТЕ

Спротивставувањето со корупција во голема мера придонесува и интегритетот на вработените. Под интегритет се подразбира подготвеноста на поединецот да препознае и одлучно да се спротивстави во некоја незаконска, неморална или нечесна ситуација.

Под поимот „интегритет“ се подразбира и законито, независно, непристрасно, етичко, одговорно и транспарентно вршење на работи со кои вработените лица го чуваат

својот углед и угледот на институцијата, а со тоа ќе се испрати порака дека корупцијата нема да остане несанкционирана.

5. НАВРЕМЕНО ПОСТАПУВАЊЕ ВО ВРСКА СО ОСТВАРУВАЊЕ НА ПОТРЕБНИТЕ УСЛУГИ КОН ПРАВНИТЕ И ФИЗИЧКИТЕ ЛИЦА

Основен суд Кратово е суд кој навремено одговара на доставените барања, успешно и навремено постапува при спроведување на постапките, притоа почитувајќи ги законските утврдените временски рокови.

Основен суд Кратово како транспарентен суд има активна веб страна www.oskratovo.mk како дел од судскиот портал www.sud.mk на која се презентираат тековните активности и календар на закажани судења во судот, со што секој граѓанин е во можност да биде информиран за остварување на неговите права, да учествува на јавни огласи и повици, притоа почитувајќи ги законските норми, преку постоечки Комисии и во законски постапки да биде објективно избран.

6. ПОЧИТУВАЊЕ НА ЗАКОНСКИТЕ ПРОПИСИ, КОДЕКСОТ ЗА ЕТИЧКО ОДНЕСУВАЊЕ НА СУДИИТЕ И КОДЕКСОТ НА СУДСКИТЕ СЛУЖБЕНИЦИ

Правната рамка е основа за пренесување на минималните задолжителни стандарди и принципи на однесување на секој судски службеник. Потребно е да постојат јасни правила со кои ќе се дефинираат етичките стандарди со кои ќе се раководат однесувањата на судските службеници во нивните контакти со странките како на пример во врска со спроведување и условите за јавните набавки, обезбедување услови надвор или за вработување на судските службеници.

Зголемувањето на интеракцијата меѓу институциите налага поголемо внимание да им се посвети на вредностите на службата, а од надворешните лица да се бара да ги почитуваат тие вредности.

7. ЗАЈАКНУВАЊЕ НА ДОВЕРБАТА НА ГРАЃАНИТЕ КОН ИНСТИТУЦИИТЕ И МОТИВИРАЊЕ ДА ПРИЈАВАТ КОРУПЦИЈА

Најзначајна алатка во намалување на борбата против корупцијата е мотивацијата на граѓаните да пријават корупција. Одлуката на граѓаните да се спротивстават на ситуација во која за да ги остварат своите права се принудени да ги наградуваат службениците надвор од нивната службена должност е првиот чекор кон овој процес. Неопходно е да постои доверба во институциите со оглед дека законите ги регулираат сите постапки, активности и дејствија.

8. ЗАЈАКНАТА КОНТРОЛА И НАДЗОР НА ЈАВНИТЕ НАБАВКИ

Постапките за јавни набавки во целост се спроведуваат преку електронскиот систем за јавни набавки и истите се транспарентни, како и јавно достапни за јавноста.

Точно и прецизно да се врши планирањето на постапките за јавни набавки и во законски утврден рок.

Професионална едукација на вработените преку одржување на обуки за надградба на знаењето, обуки за практична примена на Законот за јавни набавки и обуки за антикорупција во јавните набавки.

9. ЗАЈАКНУВАЊЕ НА МЕЃУИНСТИТУЦИОНАЛНА СОРАБОТКА И СОРАБОТКА ВО БОРБАТА ПРОТИВ КОРУПЦИЈАТА ПРЕКУ ПЛАТФОРМАТА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ

Во Основниот суд Кратово се врши електронска размена на податоци меѓу државните органи, адвокати, извршители, нотари.

Сето тоа допринесува за извршување на нивните функции и може да допринесе за квалитетно работење, економичност и ефикасност.

10. ЈАКНЕЊЕ НА АЛАТКИТЕ ЗА ОТЧЕТНОСТ И ТРАНСПАРЕНТНОСТ НА МИНИСТЕРСТВОТА, ОРГАНИТЕ НА ДРЖАВНАТА УПРАВА И СУДОВИТЕ

Основен суд Кратово согласно Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер во целост ги спроведува и применува сите алатки кои се предвидени со цел отчетност и транспарентност во работењето.

Еден од клучните аспекти во превенцијата и борбата со корупцијата е транспарентното и ефективното работење на институциите, особено од аспект во давањето услуги кон граѓаните.

ПРЕТСЕДАТЕЛ
НА ОСНОВЕН СУД КРАТОВО
Судија,
Мирислав Георгиевски

